

Initiatiefvoorstel “Levensbomenbos”

1. Inleiding

De fractie van de Bossche Groenen zou graag zien dat burgers de mogelijkheid wordt geboden een herdenkingsboom in een levensbomenbos aan te planten. Bomen spreken tot de verbeelding. Door een gebeurtenis, zoals geboorte, huwelijk, jubileum en overlijden vast te leggen in de vorm van het aanplanten van een boom, wordt dit moment in een levende herinnering vastgelegd. Indien de boom daarbij op een duurzame groeiplaats komt te staan, kan de boom in de herinnering van opeenvolgende generaties mee blijven groeien. Bomen spreken erg tot de verbeelding. Zo groeit de geboorteboom mee met de pasgeborenen, maar wordt de as van een overleden persoon ook regelmatig onder een oude boom uitgestrooid.

Op 26 januari 2010 heeft de gemeenteraad het Bomenbeleidsplan vastgesteld. De titel van het initiatiefvoorstel luidde, "Bosch van de Hertog". De fractie van de Bossche Groenen wil graag werk gaan maken van dit Bos van de Hertog. Dat kan in de vorm van een levensbomenbos. In dit levensbomenbos kunnen burgers, bedrijven en verenigingen uit de gemeente 's-Hertogenbosch een boom adopteren en aanplanten ter gelegenheid van een speciale gebeurtenis. Bijvoorbeeld de geboorte van een kind, een huwelijk of ter nagedachtenis aan een dierbaar persoon of ter gelegenheid van een jubilaris of een ander gedenkwaardig moment binnen een bedrijf of vereniging.

Op deze manier worden burgers op een actieve manier bij de natuur betrokken en wordt het een breed gedragen levensbomenbos. Het belang van bomen wordt op een ludieke manier vorm gegeven en het aanplanten van het Levensbomenbos draagt bij aan de bewustwording over bomen. Een levensbomenbos symboliseert feitelijk de verschillende fases van het leven waarbij memorabele momenten worden samengebracht in een gemêleerd herdenkingsbos. Het bos als nieuwe ontmoetingsplaats van gelijkgestemden. De cyclus van het leven in een speciaal ontworpen bosperceel.

In andere gemeenten zijn al met succes levensbomenbossen, soms in de vorm van een gedenkbos of geboortebos, aangeplant. Zo heeft de gemeente Beek met succes een 2,3 hectare groot bos aangeplant en hebben de gemeenten Tilburg en Schijndel in nauwe samenwerking met de stichting Boomfeestdag een Geboortebos aangelegd. Sinds de start van de realisatie van een levensbomenbos stroomden de boom-adopties in hoog tempo bij de gemeente Beek binnen. Tijdens de eerste plantdag zijn onder grote belangstelling de eerste 185 bomen aangeplant. Met een totaal van 410 bomen is de maximale capaciteit van het bos hier inmiddels bereikt. Het bos spreekt tot de verbeelding en is ingericht als een parkbos dat druk wordt bezocht. Het Levensbomenbos is een initiatief van de gemeente Beek in samenwerking met de Provincie Limburg, Natuurmonumenten en Bosgroep Zuid-Nederland. Een vergelijkbaar project zou in onze stad ook van de grond kunnen komen.

De gemeente Tilburg heeft, samen met Stichting Nationale Boomfeestdag en Stedenband Tilburg-Matagalpa, tijdens de Boomfeestdag in 2007, de eerste bomen aangeplant van een echt Tilburgs Geboortebos. Het doel van het Geboortebos is om op symbolische wijze tot uiting te brengen dat elk kind op moet kunnen groeien in een gezonde groene wereld. Na verloop van jaren zijn de individuele bomen niet meer herkenbaar. De jaarlijks geplaatste plaquettes, met daarop de namen en geboortedata van de kinderen, vormen dan de persoonlijke geboortemonumenten. Het Geboortebos in Tilburg is uniek, omdat het de eerste keer is dat een gemeente een eigen geboortebos realiseert.

In Schijndel wordt het Geboortebos weer op een ander manier aangelegd. Vrienden, vriendinnen, ouders, oma's, opa's, tantes, ooms etc. kunnen een geboorteboom bestellen voor een nieuwe wereldburger. Deze geboortebomen worden geplant in het Geboortebos in de gemeente Schijndel. Door het bestellen van een geboorteboom ontvangt de initiatiefnemer een op naam gesteld Geboorteboomcertificaat.

Symboliek van de bomen

De levensboom symboliseert het eeuwige leven: ·het uitlopen in de lente, de weelderige groei in de zomer, ·vruchten en verval in de herfst en de rust tijdens de winter.

De cirkel is, jaar in jaar uit, rond.
Zonder begin en zonder einde.

Eik

Een eik wordt vanwege zijn formaat, stevigheid en duurzaamheid gezien als de heerser van het woud. De eik staat daarmee symbool voor levenskracht, evenwichtigheid, stabiliteit, bescherming en duurzaamheid. Volgens de Kelten bood de eik bescherming en gastvrijheid aan mensen die eerlijk en moedig waren. Houten deuren werden daarom vaak van eikenhout gemaakt.

Beuk

De beuk heeft een dicht bladerdak waar bijna geen licht doorheen dringt. Zij roept daarom gevoelens van geborgenheid, veiligheid en betrouwbaarheid op. Daarnaast is het een 'sociale' boom: onder de grond houden de beuken elkaars wortels vast. De beuk staat daarom symbool voor bescherming, een goede familieband, traditie en verbondenheid.

Linde

De linde is een moederlijke boom, want zij voedt met haar nectar vele insecten. Zij werd vaak in het centrum van dorpen aangeplant en in haar schaduw werd recht gesproken, vergaderd, gedanst, gedronken en bemind. De linde staat daarom symbool voor bescherming en voor verbondenheid binnen de gemeenschap.

Zoete kers

De kersenboom vraagt een goede zorg, wil hij vruchten dragen. De kers werd vaak aangeduid als 'de vrucht van het paradijs': zij die goede daden hadden verricht zouden hun bestemming zeker bereiken! Daarmee staat de kers symbool voor de beloning die men ontvangt na een leven waarin de 'juiste' dingen zijn gedaan.

2. Uitgangspunten voor de aanleg van het Levensbomenbos

- Voor het succesvol realiseren van een levensbomenbos is medewerking van de gemeente noodzakelijk. De gemeente stelt grond beschikbaar, maakt de aanleg planologisch mogelijk en coördineert en faciliteert het project.
- In verband met de financiële haalbaarheid en beschikbare capaciteit binnen de ambtelijke organisatie wordt de aanleg van een levensbomenbos gekoppeld aan bestaande projecten. Te denken valt aan de Groene Delta of natuurcompensatie in verband met elders uitgevoerde infrastructurele werken.
- Er zijn geen ingewikkelde planologische procedures noodzakelijk voor de aanleg. Geschikte locaties zijn daarom gelegen in bestaande of in ontwikkeling zijnde groengebieden. Bereikbaarheid, toezicht en voorzieningen dienen al aanwezig te zijn.
- In de aanleg wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van de kracht van de stad. De bomen worden door de burgers, het bedrijfsleven of verenigingen bekostigd en aangeplant. Mogelijke samenwerkingspartners zijn de stichting Boom en Bosch, de stichting Nationale Boomfeestdag, het Brabants Landschap, Natuurmonumenten of Staatsbosbeheer. De uitvoering kan uit handen worden gegeven aan Bosgroep Zuid-Nederland die het project in de gemeente Beek succesvol heeft begeleid.
- Een levensbomenbos ligt in een vrij toegankelijk gebied;
- Het voortbestaan van een levensbomenbos is voor langere tijd gewaarborgd, bijvoorbeeld door een Levensbomenbos als onderdeel van een groter groengebied te realiseren.

3. Financiering en exploitatie?

Een levensbomenbos is niet financieel haalbaar als naast de aanschaf van bomen, ook kosten voor aankoop van grond, de kosten van de inrichting van het terrein en de ambtelijke capaciteit uit de bijdragen van particulieren moet worden betaald. Het moet in plaats daarvan gezien worden als een extra financieringsmogelijkheid voor de gemeente binnen reguliere groenprojecten. De kosten voor de aankoop en aanplant van bomen kan nu bij andere partijen worden gelegd, wat de haalbaarheid van projecten kan vergroten. Dit compenseert tevens de extra ambtelijke inzet die nodig is om de aanleg van een levensbomenbos te coördineren.

De gemeenteraad van 's-Hertogenbosch in zijn openbare vergadering bijeen van 11 maart 2014;

Gezien het initiatiefvoorstel van de fractie van de Bossche Groenen en horende de beraadslagingen in de commissie FES van 10 februari 2014;

Besluit:

1. dat binnen de gemeente 's-Hertogenbosch ruimte zal worden gezocht voor de aanleg van een levensbomenbos;
2. dat de aanleg van een levensbomenbos dient plaats te vinden binnen bestaande of nieuw te ontwikkelen groenprojecten en de gemeente de bestaande en toekomstige groenprojecten onderzoekt op de mogelijkheid voor de aanleg van een levensbomenbos;
3. dat de verdere planontwikkeling en uitvoering plaatsvindt volgens de in paragraaf 2 genoemde uitgangspunten.

's-Hertogenbosch, 11 maart 2014.

De gemeenteraad voornoemd.

De griffier.

De voorzitter.

Drs. A. van der Jagt.

Mr. dr. A.G.J.M. Rombouts.